

ฉบับที่ 74/2563

เรื่อง ธปท. ออกแนวปฏิบัติสำคัญเรื่องการชำระหนี้เพื่อลดหนี้เสียและลดภาระหนี้ของประชาชน

นางธัญญนิตย์ นิยมการ ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน 2 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดเผยว่า ธปท. ได้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดภาระหนี้ สร้างความเป็นธรรมในการให้บริการทางการเงินแก่ประชาชน และลดการเกิดหนี้ด้อยคุณภาพในระบบการเงิน ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติที่สำคัญในระบบการเงินของไทยใน 3 เรื่อง คือ

1. การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้บนฐานของ “เงินต้นที่ผิดนัดจริง” เท่านั้น ไม่ให้รวมส่วนของเงินต้นของค้างงวดในอนาคตที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ ต่างจากแนวปฏิบัติเดิมที่หากผิดนัดชำระหนี้เพียงงวดเดียว ผู้ให้บริการทางการเงินสามารถคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้จากฐานเงินต้นคงค้างทั้งหมด ส่งผลให้มูลค่าดอกเบี้ยผิดนัดสูงมาก ซึ่งเกณฑ์ใหม่นี้จะทำให้การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง และเกิดความเป็นธรรมกับประชาชนมากขึ้น

1. ฐานการคำนวณอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้

เดิม แม้ผิดนัดชำระหนี้เพียงงวดเดียว การคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้จะคิดจาก **“ฐานของเงินต้นคงค้างทั้งหมด”**

กู้ซื้อบ้าน 5 ล้านบาท
ผ่อน 20 ปี งวดละ 42,000 บาท
ผิดนัดชำระหนี้ในงวดที่ 25

งวดที่ 24: 42,000 | งวดที่ 25: 42,000 | ... | งวดที่ 240: 42,000

ตั้งแต่งวดที่ 25 - 240 ยอดหนี้คงเหลือรวม 4.77 ล้านบาท

คิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้บนฐาน **“4.77 ล้านบาท”**

ใหม่ การคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้จะคิดจาก **“ฐานเงินต้นของงวดที่ผิดนัดชำระหนี้เท่านั้น”** ไม่รวมงวดในอนาคตที่ยังมาไม่ถึง

กู้ซื้อบ้าน 5 ล้านบาท
ผ่อน 20 ปี งวดละ 42,000 บาท
ผิดนัดชำระหนี้ในงวดที่ 25

งวดในอนาคตที่ยังมาไม่ถึง ❌

งวดที่ 24: 42,000 | งวดที่ 25: 42,000 | งวดที่ 26: 42,000 | ... | งวดที่ 240: 42,000

เงินต้น: 10,000 ✅ | ดอกเบี้ยในงวดที่ 25: 32,000 ❌

คิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้บนฐาน **“10,000 บาท”**

2. การกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่ “อัตราดอกเบี้ยตามสัญญาบวกไม่เกิน 3%” เช่น ถ้าอัตราดอกเบี้ยตามสัญญาคือ 8% ผู้ให้บริการทางการเงินจะกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ได้ไม่เกิน 11% โดยต้องคำนึงถึงประวัติการชำระหนี้ที่ผ่านมาด้วย ซึ่งต่างจากเดิมที่ผู้ให้บริการทางการเงินสามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ได้เอง เช่น กำหนดตามอัตราดอกเบี้ยสูงสุดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ 15% หรือบางกรณีสูงถึง 18% หรือ 22% ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า (affordability risk) ได้ ดังนั้น การปรับ

เกณฑ์ในครั้งนี้ จะช่วยให้ลูกหนี้พยายามจ่ายชำระหนี้ ลดโอกาสการผิดนัดชำระหนี้ และยังช่วยให้ระบบการเงินมีความสมดุลมากขึ้น การฟ้องร้องดำเนินคดีจะลดลง

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

2. การกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่เหมาะสม

เดิม อัตราดอกเบี้ยตามสัญญา 8%
อัตราดอกเบี้ยผิดนัด 15%

- ผู้ให้บริการสามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ได้เอง
- ส่วนใหญ่ใช้ 15% ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยสูงสุดตาม พ.ร.บ.* หรือบางแห่งสูงถึง 18%, 22%

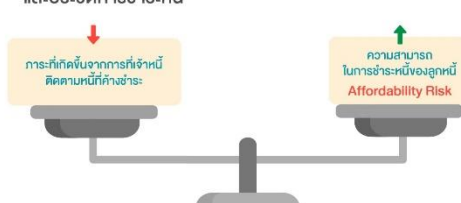

"เชื่อว่าความคิดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ในอัตราที่สูง จะสร้างวินัยและช่วยให้ลูกหนี้ไม่ผิดนัดชำระหนี้"

*พ.ร.บ. - ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ใหม่ อัตราดอกเบี้ยตามสัญญา 8%
อัตราดอกเบี้ยผิดนัด 9%

- ผู้ให้บริการสามารถคิดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่อัตราดอกเบี้ยตามสัญญาบวกได้ไม่เกิน 1-3% หรือรวมแล้วไม่เกิน 11%
- ส่วนเพิ่มไม่เกิน 3% ขึ้นกับอัตราดอกเบี้ยตามสัญญา และประวัติการชำระหนี้

"การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่สูงเกินสมควร ทำให้ลูกหนี้ที่ไม่ตั้งใจจะผิดนัดชำระหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ อัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ จึงควรคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ด้วย"

3. การกำหนดลำดับการตัดชำระหนี้โดยให้ “ตัดค่างวดที่ค้างชำระนานที่สุดเป็นลำดับแรก” เพื่อให้ลูกหนี้ทราบลำดับการตัดชำระหนี้ที่ชัดเจน โดยเมื่อลูกหนี้ชำระหนี้ เงินที่จ่ายเข้ามาจะถูกนำไปจ่ายค่าธรรมเนียม ดอกเบี้ย และเงินต้นของงวดหนี้ที่ค้างชำระนานที่สุดก่อน ต่างจากแนวทางเดิมที่เงินที่จ่ายเข้ามาจะถูกนำไปตัดค่าธรรมเนียมทั้งหมดตามด้วยดอกเบี้ยทั้งหมด ก่อนนำเงินส่วนที่เหลือมาตัดเงินต้น ซึ่งการปรับเกณฑ์ใหม่นี้จะช่วยเพิ่มโอกาสให้เงินงวดที่ลูกหนี้ผ่อนในแต่ละเดือนสามารถตัดถึงเงินต้นได้มากขึ้น ช่วยลดการเกิดหนี้ด้อยคุณภาพหรือ NPL รวมทั้งช่วยให้ลูกหนี้มีกำลังใจในการจ่ายชำระหนี้ต่อเนื่อง และยังช่วยให้ประวัติการผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากขึ้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

3. ลำดับการตัดชำระหนี้แบบแวนอน โดยตัดงวดที่ค้างชำระนานที่สุดก่อน

ตัวอย่าง ถ้าลูกหนี้ค้างชำระ: 3 งวด มียอดค้างชำระ: 30,900 บาท แล้วนำเงินมาชำระ: 10,300 บาท

เดิม ตัดชำระแบบแวนดั่ง

ตัดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่ค้างทั้งหมด ตัดดอกเบี้ยที่ค้างทั้งหมด แล้วค่อยตัดเงินต้น

หน่วย : บาท	ดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้	ดอกเบี้ย	เงินต้น
งวดที่ 1	300	4,000	6,000
งวดที่ 2	300	4,000	6,000
งวดที่ 3	300	1,400	6,000
		2,600	ยังไม่ตัดชำระ

ใหม่ ตัดชำระแบบแวนอน

ตัดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ ดอกเบี้ย และเงินต้นของยอดค้างที่เก่าที่สุดก่อน แล้วค่อยตัดยอดค้างใหม่

หน่วย : บาท	ดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้	ดอกเบี้ย	เงินต้น
งวดที่ 1	300	4,000	6,000
งวดที่ 2	300	4,000	6,000
งวดที่ 3	300	4,000	6,000
			ยังไม่ตัดชำระ

สรุป หากลูกหนี้นำเงินมาชำระ: 10,300 บาท

การตัดชำระแบบเดิม (แบบดั่ง) จะตัดค่าธรรมเนียม (900 บาท) และดอกเบี้ยเท่านั้น (9,400 บาท) **โดยไม่ตัดเงินต้นเลย**
การตัดชำระแบบใหม่ (แบบแวนอน) จะตัดค่าธรรมเนียม (300 บาท) ดอกเบี้ย (4,000 บาท) และเงินต้น (6,000 บาท) ของงวดที่ 1 ได้ทั้งหมด

ประกาศการกำหนดเกณฑ์การคิดดอกเบี้ยผิวดนดชำระหนี้จะเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2564 ยกเว้นเรื่องลำดับการตัดชำระหนี้ที่จะเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2564 เป็นต้นไป เนื่องจากผู้ให้บริการทางการเงินต้องใช้เวลาในการปรับปรุงระบบงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม สำหรับการใชัฐานของงวดที่ผิวดนดชำระหนี้จริงมาคำนวณ ธพท. ได้มีหนังสือเวียนไปก่อนหน้านี้ นับตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ผู้ให้บริการทางการเงินได้ปรับมาใช้เกณฑ์ใหม่ในการคำนวณแล้ว ซึ่งประชาชนและธุรกิจ SMEs จะได้รับสิทธิตามที่ประกาศฉบับนี้กำหนดเป็นการทั่วไปโดยไม่ต้องติดต่อสาขาของผู้ให้บริการทางการเงินเพื่อแก้ไขสัญญาแต่อย่างใด

สำหรับการผิวดนดชำระหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 1 เมษายน 2564 ผู้ให้บริการทางการเงินสามารถนำหลักการตามประกาศฉบับใหม่มาใช้พิจารณา ยกเว้นหรือผ่อนปรนดอกเบี้ยผิวดนดชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ตามสมควร โดยเฉพาะในปัจจุบันที่ลูกหนี้จำนวนมากกำลังเดือดร้อนจากวิกฤตโควิด 19 หากประชาชนมีข้อสงสัยหรือไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม สามารถสอบถามหรือร้องเรียนได้ที่ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) โทร. 1213

“ ถ้าจะให้สรุปว่าคนไทยได้ะไรจากประกาศฉบับนี้? ประกาศฉบับนี้จะนำไปสู่เปลี่ยนแปลงใหญ่ในแนวปฏิบัติเรื่องการชำระหนี้ ซึ่งจะช่วยลดโอกาสการเกิดหนี้เสียของระบบการเงินโดยรวม และช่วยให้ลูกหนี้ที่ไม่ตั้งใจจะผิวดนดชำระหนี้ให้สามารถจ่ายชำระหนี้ได้ เนื่องจากดอกเบี้ยผิวดนดชำระหนี้จะไม่สูงเกินสมควร จนทำให้จ่ายหนี้ไม่ได้ รวมทั้งจะสร้างแรงจูงใจในระบบการเงินให้สมดุลมากขึ้น และจะช่วยลดจำนวนการฟ้องร้องดำเนินคดี นอกจากนี้ การปรับปรุงการคิดดอกเบี้ยผิวดนดชำระหนี้ให้คำนวณจากฐานของงวดที่ผิวดนดจริง ก็จะช่วยทำให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น ซึ่งก็จะมีผลทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อระบบการเงินของไทยในภาพรวมด้วย” นางธัญญนิตย์ กล่าวทิ้งท้าย

ธนาคารแห่งประเทศไทย

28 ตุลาคม 2563

หากท่านใดสนใจศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเชิงลึก สามารถดาวน์โหลดบทความ เรื่อง การกำหนดดอกเบี้ยผิวดนดชำระหนี้ และลำดับการตัดชำระหนี้อย่างไรให้เป็นธรรม ได้ที่ <https://www.1213.or.th/th/Pages/defaultinterest.aspx>